

Kære Klima- og energiminister Connie Hedegaard, Fødevareminister Eva Kjer Hansen, Videnskabsminister Helge Sander, Udviklingsminister Ulla Tørnæs og Miljøminister Troels Lund Hansen

samt medlemmer af:

Det Energipolitiske Udvalg, Miljø- og Planlægningsudvalget, Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Udvalget for Videnskab og Teknologi, Udenrigsudvalget, Europaudvalget samt Udvalget vedrørende Internationalt Ligestillingsarbejde og de danske medlemmer af EU-Parlamentet

Vi finder jeres tiltro til bæredygtigheds-certificeringsordninger for biobrændstoffer til transportsektoren stærkt bekymrende - og vil opfordre jer til at revurdere den danske støtte til anvendelsen af biobrændstoffer.

Vi er klar over, at denne henvendelse kommer i 11. time i forhold til EU-forhandlingerne om Direktivet for Vedvarende Energi.

Vi støtter en målsætning om, at transportsektoren skal omstilles til vedvarende energikilder og ser gerne, at 10 %-målsætningen fastholdes, hvis det præciseres, at den ikke kan opfyldes ved hjælp af biobrændstoffer, men derimod eksempelvis elektricitet fra vindkraft eller lignende.

Det er problematisk, at Kommissionen har foreslået en målsætning for anvendelsen af biobrændstoffer, som kun kan opfyldes, hvis EU importerer en stor del af det fra 3. verdens lande. Resultatet af den seneste afstemning i EU-Parlamentets industri-komite (ITRE) gav kun minimale forbedringer i forhold til det oprindelige udspil fra Kommissionen. Desværre suspendede ITRE ikke de bindende målsætninger, ligesom det ikke tegner til at de afsluttende 3-partsforhandlinger mellem Ministerråd, Kommission og Parlament vil medføre de forbedringer, vi - sammen med efterhånden størstedelen af miljø- og udviklingsorganisationer i både Nord og Syd - havde håbet på.

En målsætning, der ikke udelukker anvendelsen af biobrændstoffer vil uundgåeligt føre til udvidelsen af monokultur-plantager i producent-landene i Syd, fordi de reagerer på den forventede øgede efterspørgsel, og det vil igen føre til voksende fattigdom og miljøødelæggelse.

Der er alvorlige problemer ved biobrændstof-produktionen i den store skala, som initieres af vestlige målsætninger. Det lokale varierede landbrug, der ofte forestås af kvinder, fortrænges af de intensive monokulturer, som kan klares med ganske lille menneskelig arbejdskraft, men med stort input af fossil energi og kemikalier. Mulighederne for lokale arbejdspladser undergraves derved - og afvandringen fra land til by forstærkes.

Større konkurrence om jorden kan være med til at øge værdien af jorden, men det vil kun komme eksisterende jordejere til gode og gøre det endnu dyrere eller helt umuligt for fattige at leje eller købe jord. Dette vil være med til at forværre den i forvejen ofte meget skæve jordfordeling i flere u-lande.

Det er en udbredt opfattelse, at det vil understøtte fattige landes muligheder for at få energi til eget forbrug at efterspørgslen fra EU gør det attraktivt at investere i storskala biobrændstof-produktion. Men det er efter vores mening en farlig misforståelse. De to ting har ikke noget med hinanden at gøre. Det er helt forskellige teknologier, der ligger bag den ønskede fremstilling af olie til f.eks. belysning og madlavning i lokalsamfund, der ikke har el, og på den anden side den industrielle produktion af biobrændstoffer til de rige landes biler.

Et voksende antal stemmer fra Syd forsøger at gøre os opmærksomme på dette.

Det fremgår af en rapport fra Oxfam fra juni i år, at biobrændstof-produktionen har presset 30 millioner mennesker ud i fattigdom og accelereret klimaforandringerne. Oxfam kritiserer de rige lande for at forsøge at undgå de vanskelige men nødvendige og påtrængende beslutninger om, hvordan vi skal nedbringe vores energiforbrug - og i stedet påføre udviklingslandene øget fattigdom og sult, miljømæssig nedslidning af naturgrundlaget og endda øgede problemer med klimaforandringer.

I juni var Kofi Annan ude med en advarsel om, at afrikanske nationer bør være yderst forsigtige med at lægge jord til produktion af biobrændstoffer. Og FAO kom i april i år med en advarsel om at storskala biobrændstof-produktion kan marginalisere kvinder. Utallige civilsamfundsorganisationer i 3. verdens lande opfordrer til, at vi europæere bremser op overfor denne teknologi og finder løsninger, der ikke går ud over dem.

Det kan ikke garanteres, at den mængde biobrændstoffer, der skal bruges for at imødekomme 10 %-målsætningen, kan produceres bæredygtigt, og nogle af de ofte nævnte certificeringsordninger er meget kontroversielle, især Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO), Round Table on Responsible Soy (RTRS) samt Better Sugarcane Initiative (BSI). Alle tre initiativer mangler legitimitet og repræsentation fra små producenter og arbejdere. RTRS har eksempelvis fremprovokeret flere demonstrationer i Brasilien, Paraguay og Argentina, hvor civilsamfunds-organisationer opfordres til at trække sig ud af initiativerne.

Den 6. november skrev regeringerne fra otte af producent-landene i Syd, at bæredygtig produktion af biobrændstoffer ikke kan garanteres. Disse lande er blandt de vigtigste lande, som EU importerer biobrændstoffer eller råstoffer til produktionen af disse fra. Regeringerne i Argentina, Brasilien, Colombia, Indonesien, Malaysia, Malawi, Mozambique og Sierra Leone afviser i et fælles åbent brev til Ministerrådet, Kommissionen og Parlamentet de foreslåede bæredygtigheds kriterier. Regeringerne gør det blandt andet klart, at deres lande ikke kan forventes at bidrage til opfyldelsen af EU's 10 %-målsætning, hvis indirekte land-use change faktorer medtages i drivhusgas-beregningerne. Dette er ellers et af forslagene fra Parlamentets industri-komite - og hvis dette krav slettes er bæredygtigheds-kriterierne helt meningsløse. De otte landes regeringer mener, at hvis

dette krav skal opfyldes, vil det næsten være umuligt noget som helst sted i verden at producere biobrændstoffer.

Dette bør mane til besindighed og eftertanke - ikke mindst fordi de fleste energiordførere i såvel Regeringspartierne som flere af Folketingets øvrige partier og danske politikere i EU som med næsten én stemme har sat deres lid til netop bæredygtighedskriterierne. Igennem hele det lange forhandlingsforløb af VE-direktivet har denne tillid til en (forventet) bæredygtig produktion været standardsvaret på den kritik, miljø- og udviklingsorganisationer har fremsat. Dette på trods af at disse kriterier slet ikke er på plads endnu.

Videnskabelige undersøgelser viser netop, at reduktionen af drivhusgasser fra biobrændstoffer er stærkt overvurderet, og de har i mange tilfælde vist sig at være værre for klimaet end fossile brændsler, når alle faktorer regnes med. Biobrændstoffer er ikke en del af en ansvarlig klimastrategi. Et videnskabeligt studie af en række amerikanske forskere offentliggjort i juli i år har sandsynliggjort at "tilbagebetalingstiden" for det kulstof, som frigives ved opdyrkning af forskellige afgrøder til biobrændstoffer i mange tilfælde er flere hundrede år - og at det kun er i ganske særlige tilfælde, at biobrændstoffer bibringer en positiv kulstofbalance. Det er en stor risiko at løbe i en tid, hvor næsten alle er enige om, at vi kun har få år til at vende udviklingen - og sikre drastiske nedskæringer af udledningen af drivhusgasser.

Det skal samtidig ses i lyset af, at energiudnyttelsen af biomasse er langt højere i kraftvarmesektoren end i transportsektoren.

Vi opfordrer jer derfor til i den afsluttende forhandling om VE-direktivet til at sikre, at 10 %-målsætningen for anvendelse af vedvarende energikilder til transport ikke kan opnås ved anvendelse af biobrændstoffer. Heller ikke en lavere målsætning for anvendelse af biobrændstoffer anser vi for acceptabelt.

Vi opfordrer jer til at kun at støtte et krav om 10 % vedvarende energi, såfremt det præciseres, at dette ikke skal være biofuels.

Selv lavere procentsatser vil stadig promovere den nuværende, ubæredygtige biobrændstof-produktion, og det vil ikke give et signal til bilproducenterne, om at de skal investere i rene teknologier.

Vi skal bemærke, at vi i dette brev ikke tager stilling til 2. generations biobrændstoffer. Vi vil dog tilføje, at de fleste af disse, bl.a. halmbaseret ethanol, vil medføre en langt dårligere CO₂-reduktion frem for direkte anvendelse af halmen i kraft-varmeværker i lande, der som Danmark har en udbygget fjernvarmeforsyning.

Der er brug for et moratorium mod målsætninger for biobrændstoffer i transportsektoren, indtil alle konsekvenser er afdækket.

Med venlig hilsen

Danmarks Naturfredningsforening ved Rikke Lundsgaard og Sine Beuse Faueryby

Det Økologiske Råd ved Christian Ege,

Mellempøkeligt Samvirke ved Jesper A. Albjerg og Trine Pertou Mach

Nepenthes ved Kristian Jørgensen

og NOAH ved Safania Eriksen og Bente Hessellund Andersen